

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobkyně: **Alšova jihočeská galerie**, IČ 00073512, se sídlem Hluboká nad Vltavou 144, zast. JUDr. Ondřejem Caskou, advokátem, se sídlem Husova 242/9, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**, se sídlem Staroměstské náměstí 932/6, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí ministryně pro místní rozvoj ze dne 12. 8. 2020, č. j. MMR-43065/2020-26, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2024, č. j. 9 A 109/2020-89,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalobkyně získala dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu (dále jen „IROP“) na realizaci projektu „Zefektivnění ochrany a využívání sbírkových fondů v Alšově jihočeské galerii - Wortnerově domě“ (dále jen „dotace“). Řídící orgán IROP jakožto poskytovatel dotace dospěl na základě administrativního ověření žádosti o platbu CZ.06.3.33/0.0/0.0/16_026/0001717/2019/001/POST provedeného Centrem pro regionální rozvoj České republiky (dále jen „Centrum pro regionální rozvoj“) k závěru, že žalobkyně uplatnila v žádosti o platbu nezpůsobilé výdaje v celkové výši 1.001.134,73 Kč (včetně DPH). Žalobkyně proto byla vyzvána k dovyčíslení nezpůsobilých výdajů a ponížení způsobilých výdajů, avšak této výzvě nevyhověla. Poskytovatel dotace proto korigoval žádost o platbu v souladu s Obecnými pravidly pro žadatele a příjemce dotace (dále jen „Obecná pravidla“) tak, že stanovil celkovou částku nevyplacené dotace ve výši 901.021,26 Kč.

[2] Žalobkyně byla o nevyplacení části dotace informována opatřením vydaným podle § 14e odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“), jež bylo označeno jako „*Informace o nevyplacení části dotace*“ (dále jen „opatření poskytovatele“). Proti tomuto opatření podala žalobkyně námitky. Ministryně pro místní rozvoj rozhodnutím ze dne 12. 8. 2020, č. j. MMR-43065/2020-26 (dále jen „rozhodnutí o námitkách“), potvrdila oprávněnost opatření poskytovatele dotace spočívajícího v nevyplacení částky 748.230,42 Kč, neboť žalobkyně porušila část VI., bod 4 Podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace ve spojení s kapitolou 10 Obecných pravidel pro žadatele, a naopak neuznala oprávněnost nevyplacení části dotace ve výši 152.790,84 Kč, kterou uložila poskytovateli dotace neprodleně doplatit.

[3] Proti rozhodnutí o námitkách podala žalobkyně správní žalobu, v níž namítala neaplikovatelnost pravidla poměrného krácení na daný projekt, nezbytnost poměrně krácených prvků pro realizaci projektu, nekonzistentnost v rozhodování poskytovatele dotace, pozdní vytýkání vad ve způsobu sestavení rozpočtu a nesprávnost způsobu výpočtu nezpůsobilých výdajů.

[4] Městský soud Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 24. 5. 2023, č. j. 9 A 109/2020-52, prohlásil nicotnost opatření poskytovatele pro absenci některých náležitostí podle správního řádu. Podle jeho závěru se jednalo o komplex vad dosahující zásadní intenzity, pro který nelze považovat dané opatření za rozhodnutí. Protože rozhodnutí o námitkách tvoří spolu s nicotným opatřením poskytovatele dotace jeden celek, prohlásil městský soud také jeho nicotnost.

[5] Nejvyšší správní soud vyhověl následné kasační stížnosti žalovaného a rozsudkem ze dne 6. 2. 2024, č. j. 4 Afs 257/2023-36, rozsudek městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Opatření poskytovatele dotace podle § 14e odst. 1 rozpočtových pravidel totiž není rozhodnutím ve smyslu správního řádu, takže nemusí splňovat jím předepsané náležitosti. Tím je až rozhodnutí o námitkách proti předmětnému opatření podle § 14e odst. 3 rozpočtových pravidel.

[6] Při opětovném posouzení věci městský soud rozsudkem ze 20. 6. 2024, č. j. 9 A 109/2020-89, žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[7] Městský soud konstatoval, že ačkoli se v případě opatření poskytovatele (které není správním rozhodnutím) jedná o specifickou situaci, jsou v posuzované věci aplikovatelné judikatorní závěry o jednotnosti řízení. Ze znění opatření o nevyplacení dotace k projektům Wortnerův dům a SPARTA, rozhodnutí žalovaného a obsahu spisové dokumentace vyplývá, že kritérium, které vymezuje nezpůsobilé výdaje, je obsaženo v kapitole 10 Obecných pravidel (verze 1.3, 1.6 a 1.7), která stanoví, že „*[p]okud není využíván pro projekt celý předmět financování, je k financování způsobilá pouze poměrná část.*“. Položky stavebního rozpočtu (stavební oddíly), které slouží částečně i pro nezpůsobilé prostory (např. elektrická požární signalizace, domovní plynovod aj.), tudíž nelze prostřednictvím dotace plně financovat, je možné financovat pouze poměrnou část vztahující se ke způsobilým prostorům. Podle Obecných pravidel je doporučeno využít pro výpočet podílu způsobilých a nezpůsobilých výdajů metodu výpočtu poměrného podílu, avšak žalobkyně se rozhodla pro jiný způsob výpočtu. Bylo tedy na ní, aby alternativní způsob dostál požadavkům podle

pokračování

Obecných pravidel včetně rozdělení na způsobilé a nezpůsobilé výdaje. Centrum pro regionální rozvoj v opatření uvedlo příklady nezpůsobilých výdajů (prvků i částí budovy). Odůvodnění informace o nevyplacení části dotace a rozhodnutí žalovaného představuje ucelený, logický a přezkoumatelný celek.

[8] Důvodem nevyplacení části dotace nebyla podle městského soudu skutečnost, že žalobkyně zvolila jiný způsob stanovení způsobilých výdajů než doporučené pravidlo poměrného krácení. Vytýkáno jí bylo, že v rozporu s kapitolou 10 Obecných pravidel zahrnuje v rámci položkového rozpočtu některé částečně způsobilé výdaje na stranu plně způsobilých výdajů. Nevyplacená dotace byla vypočtena doporučenou metodou poměrného podílu. Na uvedeném nemůže nic změnit ani e-mailová komunikace, jejímž prostřednictvím bylo zaměstnankyní žalovaného sděleno, že náklady na likvidaci azbestu je možné zahrnout do způsobilých výdajů. Toto ujištění bylo chybné, což ve svém rozhodnutí žalovaný uznal. Žalobkyně byla na základě ujištění oprávněna zahrnout výdaje na likvidaci azbestu do plně způsobilých výdajů v projektu SPARTA, což neplatí o dalších položkách (tím spíše v odlišných projektech). Městský soud dospěl k závěru, že se žalobkyně nemohla dovolávat ani legitimního očekávání na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace. Ze spisové dokumentace totiž nevyplývá, že by došlo ke konkrétnímu ujištění, že jsou výdaje, které žalobkyně uvedla na straně způsobilých výdajů, plně způsobilé. K tomu městský soud odkázal na rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu. Část II. odst. 3 Podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotace stanoví, že *„[č]ástka dotace bude příjemci poskytnuta na základě skutečně vynaložených, odůvodněných a řádně prokázaných způsobilých výdajů. Nezpůsobilé výdaje projektu hradí příjemce z vlastních zdrojů.“* Tím byl vymezen právní rámec, v němž se měla žalobkyně pohybovat, aby jí byla dotace vyplacena. Neopodstatněná byla rovněž argumentace žalobkyně ohledně postupu v projektu SPARTA, neboť správní orgány postupovaly obdobně jako v nyní projednávané věci. Ve zbytku odkázal městský soud na rozhodnutí žalovaného, v němž byly žalobní námitky již věcně správně vypořádány.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu včasnou blanketní kasační stížností, kterou doplnila v měsíční lhůtě stanovené ve výzvě soudu. V kasační stížnosti ani v jejím doplnění neodkázala na žádný z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[10] Stěžovatelka shledává nezákonnost napadeného rozsudku v nesprávném závěru o absenci legitimního očekávání. Městský soud nezohlednil postup při vypracování žádosti o dotaci, který probíhá ve spolupráci s poskytovatelem dotace, a při jejím hodnocení. Stěžovatelka opakovaně využila možnost konzultace s pracovníky Centra pro regionální rozvoj v souladu s bodem 2.4 Obecných pravidel, přičemž byla konzultována také otázka rozdělení nákladů. Stěžovatelce bylo doporučeno, aby prvky, které jsou oddělitelné a jednoznačně přináleží k nezpůsobilé části projektu, byly v rámci rozpočtu samostatně položkově definovány. Ze vzájemné komunikace vyplynulo, že za neuznatelné náklady budou považovány ty, které byly v rámci neuznatelných prostor nad úrovní konstrukce, tj. omítky, obklady, povrchy podlah apod. Rozvody, které procházejí do dalších prostor, jsou neodělitelným celkem a není technicky reálné a efektivní je vést mimo místnosti vyloučené z dotačního financování. S ohledem na odlišné vybavení a rozvody v jednotlivých

místnostech není reálné vyjádřit jejich procentuální podíl. Proto byly neoddělitelné prvky konstrukce vnímány jako celek a zahrnuty do uznatelných nedělitelných nákladů. Stěžovatelka jednala s ohledem na výše uvedené v dobré víře, že je použitý způsob rozdělení nákladů v souladu s Obecnými pravidly. K tomu uvádí, že obsah konzultací, které probíhaly ústně či telefonicky, nemá jak doložit. Jediným důkazním prostředkem je e-mailová komunikace ohledně výdajů na sanaci azbestu v projektu SPARTA. Stěžovatelka odmítá závěr, že by v tomto případě mělo jít o ojedinělou chybu, která nemá vliv na nyní projednávanou věc, naopak dokládá postoj zaměstnanců Centra pro regionální rozvoj i ke způsobu rozdělení nákladů.

[11] Dále stěžovatelka poukazuje na zásadní roli kontrol Centra pro regionální rozvoj předcházejících rozhodnutí o poskytnutí dotace. Centrum pro regionální rozvoj provedlo v první řadě kontrolu přijatelnosti a formálních náležitostí podle bodu 3.2 Obecných pravidel, v jejímž rámci posuzovalo, zda je minimálně 85 % způsobilých výdajů projektu zaměřeno na hlavní aktivity projektu. Při hodnocení této podmínky musely být posouzeny jednotlivé položky navrhovaného rozpočtu a rozdělení nákladů na způsobilé a nezpůsobilé. Legitimní očekávání stěžovatelky vyvolala *ex ante* analýza rizik ve smyslu bodu 3.6 Obecných pravidel provedená dvěma nezávislými hodnotiteli, kteří ověřovali mimo jiné riziko ve způsobilosti výdajů. Posuzovali přitom jednotlivé položky navrhovaného rozpočtu a jejich rozdělení na způsobilé a nezpůsobilé výdaje. V opačném případě by nemohli kvalifikovaně předmětné riziko posoudit. Stěžovatelka považuje za alibistické tvrzení žalovaného, že k důkladné kontrole dochází až po předložení výdajů k proplacení. To odporuje Obecným pravidlům a popírá smysl kontrol předcházejících rozhodnutí o přidělení dotace. Stěžovatelka se domnívá, že podstatou vytýkaných vad nejsou konkrétní položky rozpočtu, nýbrž princip rozdělení nákladů, který však musel být seznatelný při zběžném seznámení s rozpočtem. Při popsáních kontrolách neshledalo Centrum regionálního rozvoje nedostatky ve způsobu rozdělení nákladů. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2012, č. j. 1 Afs 64/2012-33, není podle stěžovatelky přílehlavý k nyní projednávané věci, neboť na rozdíl od tehdy posuzované věci bylo stěžovatelce vytýkáno to, co bylo konzultováno s pracovníky Centra pro regionální rozvoj a co bylo předmětem analýzy a kontrol předcházejícím rozhodnutím o poskytnutí dotace. Stěžovatelka poukazuje na to, že pravidlo poměrného krácení není zakotveno v právních předpisech, tudíž není zřejmé, jak má být vykládáno či aplikováno. Nemohlo se tedy jednat o zjevné porušení předpisů ve smyslu závěrů Soudního dvora EU vyslovených v rozsudku ze dne 13. 3. 2008 ve věci *Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening a další* (spojené věci C-383/06 a C-385/06 Sb.). Stěžovatelka v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2015, č. j. 9 Ads 83/2014-46. S ohledem na výše uvedené vzniklo stěžovatelce rozhodnutím o poskytnutí dotace legitimní očekávání, že je její vymezení způsobilých a nezpůsobilých výdajů v souladu s Obecnými pravidly. Správní orgány postupovaly obdobně i v projektu SPARTA. Městský soud nezohlednil, že Centrum pro regionální rozvoj vytýkalo stěžovatelce rozdělení nákladů až tři roky po vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace, tedy v době, kdy byl projekt již dokončen. Postup správních orgánů představuje zásah do důvěry ve správnost postupu správních orgánů a legitimního očekávání.

[12] Stěžovatelka je dále přesvědčena, že projekt je ze 100 % využíván k aktivitám způsobilým pro dotační financování, a proto je spor týkající se nezpůsobilých výdajů bezpředmětný.

pokračování

[13] S ohledem na shora uvedené skutečnosti stěžovatelka navrhuje zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

[14] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že součástí projektu Wortnerův dům jsou mimo jiné prostory, které měly být hrazeny ze zdrojů stěžovatelky jakožto nezpůsobilé výdaje. Sestavený položkový rozpočet uznatelných výdajů obsahuje stavební oddíly (rozvody apod.), které částečně slouží i nezpůsobilým prostorám objektu, čímž byla porušena podmínka podle kapitoly 10 Obecných pravidel. Stěžovatelka byla povinna řídit se Obecnými pravidly a Specifickými pravidly pro žadatele a příjemce, jak bylo stanoveno v části VI podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotace. Přitom stěžovatelka nepřináší nic nového ohledně jejího tvrzení o změně postoje správních orgánů ke způsobu členění uznatelných a neuznatelných výdajů. Žalovaný podotýká, že v rámci *ex ante* analýzy rizik je hodnotiteli posuzována zejména způsobilost aktivit, nikoli všech položek rozpočtu, a to s ohledem na časové a administrativní kapacity poskytovatele dotace, resp. zprostředkujícího subjektu. Předmětem kontroly zadávacích řízení není validace věcné způsobilosti výdajů. Obecně platí, že podrobná kontrola výdajů probíhá až při předložení výdajů k proplacení v žádosti o platbu, neboť v průběhu realizace projektu může dojít ke změnám. Až v této žádosti je příjemcem stanovena výše způsobilých výdajů na základě vykázaní skutečně vzniklých a uhrazených výdajů. Stěžovatelka nedoložila žádný důkaz k údajným konzultacím s pracovníky Centra pro regionální rozvoj.

[15] Stěžovatelka byla výzvou k doplnění č. 2 v rámci administrativního ověření Zprávy o realizaci projektu a Žádosti o platbu interní depeší v MS2014+ ze dne 24. 2. 2020 (dále jen „výzva k doplnění č. 2“) vyzvána, aby sestavený položkový rozpočet rozdělila na uznatelné a neuznatelné výdaje, vyčíslila části výdajů na realizaci stavebních oddílů souvisejících s realizovanou nezpůsobilou částí budovy, které jsou vykázány jako plně způsobilé, a zahrnula je mezi nezpůsobilé výdaje. Na tuto výzvu stěžovatelka nereagovala. Centrum pro regionální rozvoj proto vyčíslilo způsobilé a nezpůsobilé výdaje doporučeným postupem dle kapitoly 10 Obecných pravidel. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením stěžovatelky ohledně odlišného postupu v rámci krácení nezpůsobilých výdajů projektu SPARTA, neboť podle doložené rekapitulace dílčích částí stavebního rozpočtu bylo příjemcem opomenuto vyčíslení nezpůsobilých výdajů vztahujících se ke způsobilé části budovy a k rekonstrukci lektorského centra - edukačního ateliéru pro veřejnost (nezpůsobilá část). Konstrukce a zařízení, které slouží nezpůsobilé části budovy, tedy nebyly zohledněny. Správní orgány schválily dotace k jiným projektům, v jejichž rámci byly náklady členěny na uznatelné a neuznatelné formou přímého výčtu položek ve stavebním rozpočtu, jako je tomu i v nyní projednávané věci.

[16] Prodleva oznámení o pochybení stěžovatelky v rámci výzvy č. 2 byla podle žalovaného způsobena nastaveným projektovým procesem. Podmínka obsažená v kapitole 10 Obecných pravidel však byla platná již před podáním žádosti o podporu projektu, a žalobkyně tak byla povinna doložit výpočet poměrné části, což vyplývá z verze 1.3 Obecných pravidel s platností od 16. 2. 2016. Stanovení konkrétní částky v rozhodnutí o poskytnutí dotace neznamená, že tato nemůže být v budoucnu krácena. Nemůže tak založit legitimní očekávání příjemce v tom smyslu, že dojde k proplacení veškerých výdajů, které označí za způsobilé. V projednávané věci nebyla stěžovatelka ujištěna, že výdaje, které označila za plně způsobilé, skutečně způsobilé jsou. Žalovaný souhlasí se závěry městského soudu konstatované v napadeném rozsudku a odkazuje rovněž na jeho rozsudek ze dne

30. 7. 2024, č. j. 9 A 25/2020-25, v němž se zabýval výkladem legitimního očekávání, přičemž odkázal i na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu.

[17] Žalovaný z těchto důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti

[18] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Stěžovatelka v kasační stížnosti ani v jejím doplnění neoznačila žádný její důvod, nicméně z jejího obsahu vyplývá, že byla podána podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy z důvodu *tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*.

[19] Podstatou kasační argumentace stěžovatelky je tvrzení, že mohla na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace a jemu předcházejícímu postupu správních orgánů legitimně očekávat, že některé výdaje souvisejících s nezpůsobilou částí stavebního objektu (Wortnerova domu) zahrnula do způsobilých výdajů v souladu s Obecnými podmínkami, tudíž nebyl důvod ke krácení dotace.

[20] Při posouzení uvedené otázky městský soud vycházel ze závěrů vyslovených Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 30. 10. 2012, č. j. 1 Afs 64/2012-33. Je přitom pravdou, že kasační soud v tehdy projednávané věci posuzoval skutkově odlišný případ. Jednalo se o situaci, kdy byl vyměřen odvod za porušení rozpočtové kázně podle § 44 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel. Při kontrole použití peněžních prostředků poskytnutých na projekt dotovaný z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury správce daně pojal podezření, že příjemce dotace postupoval při zadávání veřejné zakázky v rozporu se zásadou transparentnosti. Tím však nejsou dotčeny obecné závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v odkazovaném rozsudku č. j. 1 Afs 64/2012-33, podle nichž „[p]ředpokladem práva dovolávat se legitimního očekávání je v takovém případě poskytnutí konkrétních ujištění ze strany příslušného orgánu, která mohou vzbudit legitimní očekávání u toho, komu jsou určena, a dále skutečnost, že tato ujištění jsou v souladu s použitelnými právními předpisy [rozsudek Soudního dvora ze dne 25. 3. 2010, *Sviluppo Italia Basilicata* (C-414/08, Sb. rozh., s. I-02559)]...za dodržení všech podmínek dotací jsou odpovědní výlučně příjemci podpor. Skutečnost, že poskytovatel finančních prostředků opomněl upozornit na nesrovnalosti při provádění dané akce, nevylučuje ani neomezuje odpovědnost příjemce dotace. Opačný výklad by vedl ke stavu, kdy by byl příjemce dotace zbaven veškeré odpovědnosti za nesrovnalosti, které nebyly oznámeny poskytovatelem.“

[21] Konkrétní ujištění, jež by vzbuzovalo legitimní očekávání, nemohlo v dané věci vyplynout z kontrol a *ex ante* analýzy rizik provedených Centrem pro regionální rozvoj. Touto problematikou se již zabýval městský soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2022, č. j. 18 A 27/2020-54, a následně Nejvyšší správní soud v navazujícím rozsudku ze dne 13. 9. 2023, č. j. 7 Afs 192/2022-58. Kasační soud v tehdy projednávané věci potvrdil závěr městského soudu, že na základě předchozích kontrol nemohlo svědčit příjemci dotace legitimní očekávání, že je jeho postup při zadávání veřejné zakázky zcela v pořádku.

pokračování

Vycházel přitom z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, č. j. 1 Afs 15/2012-38, č. 2713/2012 Sb. NSS, či ze dne 17. 7. 2014, č. j. 10 As 10/2014-43, jejichž závěry se opírají právě o výše zmiňované rozsudky Soudního dvora Evropské unie ve věci *Sviluppo Italia Basilicata proti Komisi* a ve věci *Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening a další*. Nejvyšší správní soud konstatoval, že „[p]odle judikatury Nejvyššího správního soudu pouhá skutečnost, že poskytovatel dotace neupozorní na nesrovnalosti při provádění projektu, nevylučuje ani neomezuje odpovědnost příjemce dotace za realizaci projektu.... Stěžovateli tedy legitimní očekávání hodné soudní ochrany nevzniklo. Stěžovateli nebyla dána žádná konkrétní ujištění, že je jeho postup bezvadný.“

[22] Jak stěžovatelka sama uvedla, nemůže doložit údajnou komunikaci se zaměstnanci Centra pro regionální rozvoj, z níž mělo být patrné ujištění, že může dané položky zahrnout mezi způsobilé výdaje. To nedokládá ani ojedinělý e-mail, v němž zaměstnankyně Centra pro regionální rozvoj potvrdila, že je možné zahrnout náklady na sanaci azbestu při realizaci odlišného projektu SPARTA (byť jsou oba projekty podporovány z téhož programu), neboť konkrétní ujištění se týkalo toliko předmětné položky. Nejvyšší správní soud tak objektivně nemůže ověřit pravdivost tvrzení stěžovatelky.

[23] Aby mohli příjemci úspěšně čerpat dotace, jsou povinni postupovat nejen v souladu s právními předpisy, ale také s podmínkami vymezenými poskytovatelem dotace. Nejvyšší správní soud již v minulosti judikoval, že poskytování dotací ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů Evropské unie je ovládáno vrchnostenským postavením poskytovatele dotace. Z tohoto jeho postavení, na rozdíl od postavení účastníka soukromoprávních vztahů, tedy plyne, že může autoritativně rozhodovat o podmínkách poskytnutí dotace, které jsou předmětem jednání mezi ním a příjemcem dotace, avšak pouze v té míře, jak stanoví zákon nebo relevantní předpis práva EU, či v limitech, jež stanoví sám poskytovatel (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 2 Afs 58/2005-90, či ze dne 29. 10. 2009, č. j. 1 Afs 100/2009-63). V rozsudku ze dne 30. 6. 2014, č. j. 8 Ans 4/2013-44, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „rozhodnutí o poskytnutí dotace není samo o sobě titulem k vyplacení dotace, ale příslibem vyplacení dotace při splnění dalších podmínek. Navzdory obecnému pravidlu, že na dotaci není právní nárok, je tedy objektivně způsobilé vyvolat u příjemce legitimní očekávání, že dotace bude skutečně vyplacena, samozřejmě za předpokladu, že příjemce splní stanovené podmínky. Ustanovení § 14 odst. 3 písm. g) rozpočtových pravidel v rozhodném znění stanovilo, že písemné rozhodnutí o poskytnutí dotace může obsahovat podmínky, které musí příjemce v souvislosti s použitím dotace splnit. Z toho implicitně vyplývá možnost poskytovatele nevyplatit dotaci v celé výši, pokud příjemce dotace stanovené podmínky neplní. Tomu ostatně odpovídá i výrok rozhodnutí o poskytnutí dotace, které váže poskytnutí dotace vedle jejího účelu též na soulad s žádostí o dotaci a soulad s podmínkami, které jsou součástí rozhodnutí a které upravují relativně podrobně povinnosti, které musí příjemce dotace splnit. Nevyplacení části dotace pro nesplnění podmínek nepochybně zasahuje do právní sféry příjemce a autoritativně určuje jeho práva a povinnosti ve vztahu k příslibené dotaci, alespoň pokud jde o tu část, kterou se poskytovatel rozhodl nevyplatit.“

[24] Z výše citovaného rozsudku jednoznačně vyplývá, že již samotné rozhodnutí o poskytnutí dotace je způsobilé vyvolat u příjemce dotace legitimní očekávání, že mu bude dotace vyplacena, ale pouze za předpokladu splnění veškerých podmínek stanovených poskytovatelem dotace. To však nebyl případ stěžovatelky.

[25] Stěžovatelka již v žádosti o poskytnutí podpory opakovaně uvedla, že „[s]oučástí projektu je i vznik prostor, kde budou probíhat také periodické expozice a dále vybudování multifunkčního sálu určeného převážně pro edukační účely (tuto část projektu bude žadatel hradit v rámci nezpůsobilých výdajů z vlastních prostředků).“ Je tedy evidentní, že stěžovatelka od počátku počítala s tím, že součástí projektu budou prostory, které jakožto nezpůsobilé nebudou financovány z dotace. Financování nezpůsobilých výdajů se věnuje Kapitola 10 Obecných pravidel, která mimo jiné stanoví, že „[p]okud není využíván pro projekt celý předmět financování, je k financování způsobilá pouze poměrná část. Příjemce je povinen doložit výpočet poměrné části pro projekt. Výpočet podílu způsobilých a nezpůsobilých výdajů bude prováděn pomocí výpočtu poměrného podílu, např. užitné plochy nebo využití kapacity zařízení.“

[26] Za takto stanovených podmínek je evidentní, že výdaje související s nezpůsobilou částí budovy nemohou být dotačně financovány a stěžovatelka byla za tímto účelem povinna je vyčíslit. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry městského soudu vyslovenými v odst. 58 a násl. napadeného rozsudku, že stěžovatelce nebyla vytýkána volba odlišného způsobu rozdělení nákladů, než jaký doporučil poskytovatel dotace, ale zahrnutí plně nezpůsobilých položek mezi výdaje způsobilé. Stěžovatelka se zvolením odlišného způsobu vykazování způsobilých a nezpůsobilých výdajů nemohla vyhnout povinností stanoveným v podmínkách pro poskytnutí dotace, neboť jsou to právě příjemci dotace, kteří jsou zodpovědní za dodržení všech stanovených podmínek (viz. výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 64/2012-33).

[27] S ohledem na výše uvedené skutečnosti nelze přisvědčit ani tvrzení stěžovatelky, že některé prvky konstrukce (např. rozvody) tvoří neoddělitelný celek, tudíž byly zahrnuty do způsobilých nákladů. Poskytoval dotace byl totiž metodou poměrného krácení schopen vypočítat podíl nezpůsobilých prvků na celku.

[28] Žalovanému nelze vytýkat ani namítanou prodlevu mezi rozhodnutím o poskytnutí dotace a výzvou k doplnění žádosti o platbu, v níž požadoval, aby stěžovatelka zařadila některé položky, které označila za plně způsobilé, mezi nezpůsobilé výdaje v souladu s Obecnými podmínkami. Prodleva totiž vyplývá ze znění části II. odst. 3 Podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotace, které stanoví, že „[č]ástka dotace bude příjemci poskytnuta na základě skutečně vynaložených, odůvodněných a řádně prokázaných způsobilých výdajů. Způsobilé výdaje projektu hradí příjemce z vlastních zdrojů.“ Na základě tohoto ustanovení nemohl žalovaný vytýkat rozčlenění výdajů před podáním žádosti o proplacení dotace, v jejímž rámci stěžovatelka nárokové výdaje vyčíslila. Lze tak souhlasit se závěrem žalovaného, s nímž se městský soud ztotožnil, že prodleva byla způsobena jednofázovou koncepcí projektu.

[29] Kasační námitka, podle níž projekt je ze 100 % využíván k aktivitám způsobilým pro dotační financování, a proto je spor týkající se nezpůsobilých výdajů bezpředmětný, nebyla uplatněna v řízení před krajským soudem, a proto se jí Nejvyšší správní soud nemohl zabývat (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[30] Lze tedy shrnout, že městský soud posoudil všechny právní otázky správně, a proto je jeho rozsudek zákonný a důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebyl naplněn.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[31] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně podle § 60 odst. 1 věty první a § 120 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatelka v něm neměla úspěch a procesně úspěšnému žalovanému v něm nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. listopadu 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu